

lonely planet

Offbeat

100 BETOVERENDE PLEKKEN WEG VAN DE MASSA

Met de klok mee van links:

Andros, Griekenland;
kasteel Kōchi op Shikoku,
Japan; Persepolis, Iran.

Inleiding

Lang wachten op de *vaporetto* in Venetië. Vechten om een fotoplek voor de beroemde zonsopgang bij Angkor Wat. Overvolle paden in de populairste nationale parken van de Verenigde Staten. En geïrriteerde locals die vinden dat al die toeristen van hun huis en hun tuin moeten afblijven. Als dit je bekend voorkomt, ben je waarschijnlijk getuige geweest van overtoerisme.

Het aantal internationale reizigers is gestaag gegroeid sinds de jaren 50 van de vorige eeuw, een tijdperk dat in het Westen algemeen werd beschouwd als de ‘gouden eeuw van de luchtvaart’ – hoewel vliegtarieven in dat decennium buitensporig waren in vergelijking met vandaag. Onder meer door felle concurrentie tussen vliegmaatschappijen, dalende tarieven en stijging van het besteedbaar inkomen is reizen de afgelopen decennia enorm toegenomen: voor

de pandemie telde de Wereldorganisatie voor Toerisme ongeveer 1,5 miljard aankomsten per jaar van toeristen wereldwijd. Waar gaan 1,5 miljard mensen naartoe?

Het probleem is dat toeristen sterke voorkeuren voor bepaalde bestemmingen hebben aangekweekt en veelal op zoek zijn naar dezelfde ervaringen. Collectief dromen we ervan om de Eiffeltoren in Parijs te zien (check), de Grand Canyon in Amerika (check) of de skyline van Hongkong vanaf Victoria Peak (check). Ook ik heb deze reisavonturen verzameld, zoals een kind dat snoepjes opspaart.

Sinds een jaar of vijf wordt er gesproken over ‘overtoerisme’: het probleem van te veel toeristen op een bestemming. We gaan beseffen dat intensief toerisme overal ter wereld een hoge tol eist van het milieu en lokale gemeenschappen. Dit lag ten

© MASAOTAIRA | GETTY IMAGES

© EKKACHAI PHOLROJIPANYA | GETTY IMAGES

grondslag aan *Offbeat*: de wens om alternatieven voor de platgetreden reisbestemmingen in de schijnwerpers te zetten.

Met de term 'offbeat' verwijzen we naar van alles, van onderschatte tweede steden in Europa tot afgelegen eilanden bij Afrika en minder bekende ruïnes in Azië. Sommige plekken in dit boek zijn bekender dan andere; ook onze lezers hebben immers verschillende ervaringen. Je vindt hier directe alternatieven voor populaire bestemmingen die onaangenaam druk zijn geworden, maar we hebben ook veel plaatsen opgenomen die op zichzelf staan als unieke bestemmingen waar je misschien nog nooit aan had gedacht.

Reizen naar andere plekken dan de klassieke trekpleisters is een geweldige manier om je geld terecht te laten komen bij locals die het hard nodig hebben.

Lonely Planet is altijd een sterk pleitbezorger geweest voor reizen als middel om goed te doen. Zelfs op de drukste bestemmingen kun je een positieve impact hebben door je geld uit te geven bij lokale bedrijven en mensen te ondersteunen die iets doen voor de plaats waar ze actief zijn. Maar op plaatsen met weinig toeristen kun je echt verschil maken in het leven van mensen. Je brengt geld in het laatje en creëert mogelijkheden waar een hele gemeenschap van profiteert.

De coronapandemie heeft ons de kans gegeven onze reispatronen te resetten en toerisme toekomstbestendiger te maken. Het is belangrijk dat reizigers zich gelijkmatiger verdelen. Resteert de vraag waar je dan naartoe wilt gaan. Hopelijk geeft dit boek enkele nieuwe antwoorden.

Lorna Parkes, redacteur

Palm Island, Australië, p. 296

Sunshine Coast Trail, Canada p. 120

Oost-Kaap, Zuid-Afrika p. 32

Inhoud

100 BETOVERENDE PLEKKEN WEG VAN DE MASSA

Afrika en het Midden-Oosten

Algerije	8
Sinai Trail, Egypte	12
Naboisho Conservancy, Kenia	16
Lesotho	20
Tétouan, Marokko	24
Het eiland Ibo, Mozambique	28
Oost-Kaap, Zuid-Afrika	32
Iran	36
Noordwest-Jordanië	40
Bursa, Turkije	44
Archeologische vindplaats Mleiha, VAE	48

Azië

Banteay Chhmar, Cambodja	54
Het eiland Con Son, Vietnam	58
Nationaal park Kaziranga, India	62
Nagaland, India	66
De tempels van Yogyakarta, Indonesië	70

Shikoku, Japan	74
Tōhoku, Japan	78
Kirgizië	82
Ipoh, Maleisië	86
Kanchenjunga, Nepal	90
Noord-Luzon, Filipijnen	94
Incheon en zijn eilanden, Zuid-Korea	98
Fangebergte, Tadzjikistan	102
Nationaal park Ko Tarutao, Thailand	106
Aralmeer, Kazachstan/Oezbekistan	110

Noord- en Zuid-Amerika

Nationaal park Waterton Lakes, Canada	116
Sunshine Coast Trail, Canada	120
Historisch zwart Ontario, Canada	124
Bolívar, Colombia	128
Camagüey, Cuba	132
Tubagua, Dominicaanse Republiek	136

© ADRIENNE PITTS | LONELY PLANET

© PHILIP LEE HARVEY | LONELY PLANET

Tatra, Polen, p. 258

Tempels van Yogyakarta, Indonesië, p. 70

Guayaquil, Ecuador
 Rupununi, Guyana
 Monte Albán, Mexico
 Santa Catalina, Panama
 Choquequirao, Peru
 Tobago, Trinidad en Tobago
 Suriname
 Lost Sierra, Verenigde Staten
 Buffalo, Verenigde Staten
 Big Bend National Park, Verenigde Staten
 Waterpocket Fold, Capitol Reef,
 Verenigde Staten
 Milwaukee, Verenigde Staten
 Utuado, Puerto Rico

Europa

Kufstein, Oostenrijk
 Schiereiland Karpas, Cyprus
 Tartu, Estland
 Utsjoki, Finland
 Hyères, Frankrijk
 Lyon, Frankrijk
 Freiburg en het Zwarte Woud, Duitsland
 Andros, Griekenland
 Noord-IJsland
 Copper Coast, Ierland

140 Le Marche, Italië 234
 144 Treviso, Italië 238
 148 Moezelwijnroute, Luxemburg 242
 152 Delft, Nederland 246
 156 Noord-Macedonië 250
 160 Senja, Noorwegen 254
 164 Tatra, Polen 258
 168 Ericeira, Portugal 262
 172 Braga, Portugal 266
 176 Roemenië 270
 Asturië, Spanje 274
 180 Cáceres, Spanje 278
 184 Zwitsers Nationaal Park, Zwitserland 282
 188 De heuvels van Shropshire, Engeland 286
 Torridon Hills, Engeland 290

Oceanië

194 Palm Island, Australië 296
 198 Cobourg Peninsula, Australië 300
 202 Stewarteiland/Rakiura, Nieuw Zeeland 304
 206 Taranaki, Nieuw Zeeland 308
 210 Papoea-Nieuw-Guinea 312
 214
 218
 222 25 andere offbeat bestemmingen voor op je lijst 316
 226
 230 Register 320

Afrika en het Midden-Oosten

De 18e-eeuwse
moskee Agha Bozorg
in Ashan, Iran.

© MRANUJAK / MOMOOKI / GETTY IMAGES

Links: een eenzame surfer op het Lubanzi-strand aan de Wildkust.

Oost-Kaap

ECOHOSTELS EN VOLKSKUNST TE MIDDEN VAN GRANDIOZE LANDSCHAPPEN

Oost-Kaap is de op een na grootste provincie van Zuid-Afrika en heeft een sterk traditioneel Afrikaans karakter. Maar vanwege de locatie tussen de drukke Tuinroute en de beroemde stranden van Durban reizen veel mensen er zonder stoppen doorheen. Zij missen de prachtige Wildkust (het voormalige thuisland Transkei van de Xhosa) en de halfwoestijn Karoo, waar prachtige avonturen te beleven zijn.

In 1820 legden Britse kolonisten hier aan in de Algoabaai en drukten hun stempel op Gqeberha (Port Elizabeth) en de universiteitsstad Makhanda (Grahamstown). Nelson Mandela is hier geboren en hij maakte in 1939 aan de universiteit van Fort Hare kennis met Oliver Tambo. De infrastructuur van Oost-Kaap is weinig

ontwikkeld en een bezoek is dan ook een uitdaging, maar wel erg de moeite waard. Trotseer slechte wegen en logeer in lokale hostels in de afgelegen Xhosadorpen van de Wildkust en de hippe stadjes van de Karoo en de Drakensbergen. En vergaap je aan de zonsondergang in de Vallei van Verlatenheid en de jaarlijkse sardinetrek.

VOOR LIEFHEBBERS VAN...

- ♥ *de Tuinroute*
- ♥ *de stranden van Durban*
- ♥ *Zuid-Afrikaanse cultuur*
- ♥ *langeafstandswandelen*
- ♥ *leuke dorpjes*
- ♥ *hiken en andere activiteiten*

Waarom naar Oost-Kaap?

Het gevoel van vrijheid waar veel Afrikareizigers naar op zoek zijn, is hier te vinden. De door locals gerunde ecohostels tussen Oos-Londen en Port St. Johns, en rond het bergdorp Hogsback met zijn alternatieve sfeer, zijn een cultbegrip geworden voor mensen die op zoek zijn naar Zuid-Afrikaanse cultuur. De Bulungula Lodge, waar ook de ngo Bulungula Incubator zetelt, is een van de mooiste, met zijn rietbedekte rondavels, een receptie in een scheepscontainer en een fraaie ligging met uitzicht op een zandstrand bij een van de vele riviermondingen aan de Wildkust.

Te midden van de weidse landschappen van de Karoo is veel mooie volkskunst te zien, onder meer in de galleries en musea in Nieu-Bethesda, Graaff-Reinet en Cradock. Een van de culturele hoogtepunten van Nieu-Bethesda is het Uilhuis, een museum voor 'outsiderkunst' met 300 beelden die Athol Fugard inspireerden tot zijn toneelstuk *The Road to Mecca*. Je kunt ook hiken in Tsitsikamma, een bebost deel van nationaal park Tuinroete.

Rechts: Oost-Kaap is een broedplaats voor gemeenschaps-toerisme.

Onder: alle slurven verzamelen zich bij een poel in nationaal park Addo Elephant.

Siseko Yelani
eigenaar en gids
Uncuthu Tours,
Oos-Londen

WAAROM IK VAN OOST-KAAP HOU

Natuur en ubuntu (vriendelijkheid) – en omdat er toch ook veel cultuur is. Veel delen zijn weinig ontwikkeld, zodat er een authentiek Zuid-Afrikaanse uitstraling is die je niet veel meer vindt.

Wat je écht moet doen?

Een meerdaagse wandeltocht om de natuur en cultuur te verkennen, van Koffiebaai naar Mdumbi en verder naar Port St. Johns, of van Morganbaai naar Chintsa.

Favoriet jaargetijde?

Van eind mei tot juli kun je de sardinetrek bewonderen en dan zijn de temperaturen ideaal om te wandelen.

HOE JE ER KOMT

De Baz Bus, een hop-on-hop-offshuttle voor backpackers, heeft een aantal haltes op de N2 tussen Kaapstad en Durban via Gqeberha (Port Elizabeth). Bij de lodges van de Wildkust en Hogsback kunnen ze je ophalen vanaf respectievelijk Mthatha en Oos-Londen, maar voor de Karoo en de Drakensbergen moet je zelf een auto organiseren.

WANNEER

jan.-april

Na de kerstvakantie zijn stranden en accommodaties rustig en zijn de wegen relatief goed. De regens rond maart maken het landschap groen en weelderig. Bezoek de Karoo rond de wintermaanden juni en juli; dan is het er koeler.

REISTIPS

Je kunt hier rijden met alleen voorwielaandrijving, maar vraag wel naar de toestand van de wegen en begeef je niet op te afgelegen plekken.

Bel van tevoren op om te vragen of de lodges aan de Wildkust plaats hebben. Anders loop je het risico om over de hobbelige wegen op zoek te moeten naar een andere accommodatie.

Overnacht in een van de particuliere wildreservaten ten oosten van nationaal park Addo Elephant, zoals Shamwari of Amakhala.

Ben je er in juni of juli, bezoek dan het levendige National Arts Festival in Makhanda (Grahamstown).

GENIETEN ZONDER DRUKTE

Bezoek een van de mooiste oases van de Karoo in kunstdorp Nieu-Bethesda plus de magnifieke victoriaanse huizen van Graaff-Reinet.

Verken de dorre berglandschappen in de nationale parken Kamdeboo en Bergkwagga in de Karoo, met respectievelijk de dolerietzuilen van de Vallei van Verlatenheid en meer dan 1000 zeldzame Kaapse bergzebra's.

Ga hiken en tuben in het bos van Tsitsikamma bij de woeste Stormsrivier en surfen op de legendarische golven van Jeffreysbaai.

Maak vrienden bij de Xhosa terwijl je in een rondavel in een ecolodge logeert, of in een offgrid hostel zoals Bulungula, Mdumbi, Buccaneers, Terra-Khaya of Elundini.

Wandel door de bossen bij Hogsback en bezoek het bergdorpje Rhodes. Volgens locals is de in Bloemfontein geboren J.R.R. Tolkien geïnspireerd door de rotsformaties.

Bekijk de Big Seven (de Grote Vijf plus de witte haai en de zuidkaper) in Addo Elephant, het op twee na grootste nationaal park van Zuid-Afrika.

Tempelcomplex van
Prambanan op Java,
Indonesië

© ZOONAR GMBH / ALAMY STOCK PHOTO

Azië

Links: ochtendnevel zweeft boven de vlakte onder de kroon van stoepa's van de Borobudur.

De tempels van Yogyakarta

BOROBUDUR EN PRAMBANAN ZIJN DE GROOTSTE OUDE SCHATTEN VAN JAVA

In de schaduw van de vulkaan Merapi liggen aan weerszijden van de Javaanse stad Yogyakarta (de wieg van de Javaanse cultuur en zelf ook een populaire bestemming) de twee verbluffendste tempelcomplexen van Indonesië: Borobudur en Prambanan. Deze twee Werelderfgoedtempels dateren uit ongeveer dezelfde tijd (8e tot 10e eeuw), maar zijn heel verschillend. De stoepa van Borobudur is de grootste boeddhistische tempel ter wereld, terwijl het complex van 240 tempels van Prambanan grotendeels hindoeïstisch is.

Net als Angkor Wat in Cambodja, waar ook elementen van zowel het boeddhisme als het hindoeïsme te zien zijn, hebben ze allebei bijna 800 jaar verlaten in de jungle gelegen, totdat Europese reizigers ze ontdekten.

Borobudur en Prambanan doen in grandeur en mystiek niet onder voor Angkor, maar op een of andere manier hebben de Javaanse tempels niet hetzelfde romantische en avontuurlijke imago als hun Cambodjaanse evenknie. Zou dat komen doordat Lara Croft ze nooit met haar aanwezigheid heeft vereerd?

VOOR LIEFHEBBERS VAN...

- ♥ Angkor Wat, Cambodja
- ♥ Bagantempels, Myanmar
- ♥ Hampi, India
- ♥ Persepolis, Iran
- ♥ Karnak, Egypte
- ♥ Palenque, Mexico

Waarom naar de tempels van Yogyakarta?

Borobudur, dat 400 jaar ouder is dan Angkor Wat, is een meesterwerk van architectuur en een van de grootste boeddhistische bouwwerken ter wereld. De stoepa met zijn indrukwekkende ronde piramidevorm leidt bezoekers door de drie niveaus van de boeddhistische kosmologie. Neem de tijd om de 2672 sublieme reliëfs met taferelen van boeddhistische en Javaanse folklore te bewonderen. Op de top heb je een hemels uitzicht over de jungle en de heuvels, en de prachtige beelden en klokvormige stoepa's.

Ten oosten van Yogyakarta ligt Prambanan, de andere topattractie. Dit grootste hindoeïstische complex van Indonesië (en een van de grootste ter wereld) bestaat uit 240 verspreid liggende tempels, met als hoogtepunt de hoofdcluster van verfijnde 10e-eeuwse tempels. Deze zijn gewijd aan de hindoeïstische godheden Brahma, Vishnu en Shiva; de tempel van Shiva is 47 meter hoog en bevat prachtige reliëfs met taferelen uit het hindoeïstische epos Ramayana.

Rechts: Prambanan is met 240 tempels een van de grootste hindoeïstische complexen ter wereld.

Onder: de vulkaan Merapi vormt een prachtige achtergrond voor de ruïnes van de Borobudur.

REISTIPS

De mooiste foto's maak je bij zonsopgang bij Borobudur en bij zonsondergang bij Prambanan. De tickets zijn duurder, maar dat is het waard.

Het combinatieticket Prambanan/Borobudur is voordelig, maar een bezoek bij zonsopgang of zonsondergang is er niet bij inbegrepen.

In een land met ruim 270 miljoen inwoners kunnen toeristische attracties druk zijn. Ga zo mogelijk niet in het weekend of in de vakantie naar de tempels van Yogyakarta.

Draag gepaste kleding die schouders en knieën bedekt.

HOE JE ER KOMT

Er gaan binnen- en buitenlandse vluchten naar de nieuwe luchthaven van Yogyakarta, 45 km buiten de stad. Veel toeristen gebruiken Yogyakarta als uitvalsbasis voor een bezoek aan beide tempels. Borobudur ligt 41 km ten noordwesten van de stad en Prambanan 16 km ten oosten. Er rijden vele bussen en je kunt je ook aansluiten bij een lokale excursie.

WANNEER

april-dec.

Van april tot december is het weer het best. Bij volle maan in mei wordt in Borobudur het sfeervolle Vesak-festival gehouden, waarin geboorte, verlichting en dood van de Boeddha worden herdacht.

GENIETEN ZONDER DRUKTE

Verdiep je in de oude Javaanse religie Kejawen. In de excursies van Kaleidoscope of Java (kaleidoscopeofjavatour.com) wordt uitgelegd hoe deze zich verhoudt tot Borobudur.

Bezoek bij zonsondergang de Borobudur om de rust en spiritualiteit te ondergaan zonder de meute. En ga vice versa om 6.00 uur naar Prambanan voor een stille zonsopgang.

Beleef de traditionele Javaanse cultuur en het relaxte dorpsleven van Borobudur in een homestay in een kampong. Zoek op kampunghomestayborobudur.com.

Spring op de fiets om de verder weg gelegen tempels van Prambanan te verkennen. Behalve het complex zelf zijn het paleis Kraton Ratu Boko en het boeddhistisch geïnspireerde Candi Plaosan de moeite waard.

Mediteer bij zonsondergang onder een bodhiboom bij Candi Mendut, een betoverende, rustige tempel die een blik biedt op de 1200-jarige geschiedenis van Borobudur.

Koop een kaartje voor het spectaculaire Ramayanaballet van Prambanan, waarin het epos wordt verbeeld met de tempels als decor.

Reis je graag off the beaten track?

In dit boek vind je 100 fascinerende alternatieven voor de overbekende toeristische bestemmingen als inspiratie voor je volgende reis. Ontdek steden, regio's en landen, die zich nog onder de radar bevinden, waar je pure ervaringen opdoet en je uitgaven ten goede komen aan de plaatselijke bevolking.

Offbeat biedt unieke informatie en tips van locals en staat boordevol praktische informatie voor het plannen van je reis buiten de gebaande paden.

Ga het avontuur tegemoet!

9 789043 927710

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
MOS**

NUR 500
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen